

Téma: Brehové rastlinstvo, poznámky si prepíš do zošita! Nauč sa poznámky! Odpovedz na otázky k učivu, odpovede si prepíš do zošita!

Na brehoch riek a potokov rastie mnoho rastlín. Typickým znakom brehových rastlín je, že majú hlboko v zemi rozkonárené korene a podzemné stonky, ktoré nazývame podzemky. Koreňmi a podzemkami sa brehové rastliny rýchlo rozmnožujú. Dobre znášajú vlhkosť.

Brehové rastliny a ich funkcie:

- **spevňujú brehy riek a potokov,**
- **chránia brehy pred silnými prúdmi vody a odnášaním zeminy,**
- **nadzemné časti zabraňujú vyparovaniu vody,**
- **na brehoch vytvárajú tieň,**
- **poskytujú živočíchom potravu,**
- **poskytujú živočíchom úkryty,**
- **ich kvety poskytujú potravu pre hmyz - opeľovače.**

Medzi brehové rastliny patria:

- **dreviny** – napríklad vŕba, jelša, topoľ,
- **byliny** – napríklad nezábudka, záružlie, kosatec, pálka, trst'.

Brehové dreviny

Vŕba biela je brehová drevina. Rastie na brehoch potokov a riek ako ker alebo menší strom. Má žlté kvety, ktoré rastú v súkvetiach ako **jahňady** – bahniatka. Na jar poskytuje potravu včelám.

Jelša lepkavá patrí medzi dreviny. Je to strom alebo ker, ktorý rastie popri riekach a potokoch. Mladé konáriky a listy má **lepkavé**. Na konárikoch vyrastajú drobné zelené **šištičky**, ktoré zdrevnatejú a ostávajú na konároch aj počas zimy. Semená zo šištičiek slúžia ako potravu pre spevavé vtáky.

Kosatec žltý patrí medzi brehové byliny. Rastie v plytkých močiaroch, na brehoch potokov a jazier. Má **podzemok** – podzemnú stonku, v ktorej sú uložené **živiny**. Kosatec žltý je **chránenou rastlinou**.

Pálka širokolistá je brehová bylina. Rastie na brehoch, v bahne a v plytkých najčastejšie stojatých vodách. Vyrastá do výšky 1 – 2 metrov. Rozmnožuje sa **semenami** dozretých kvetov aj **podzemkom**.

Trst' obyčajná patrí medzi brehové byliny. Rastie v mokrých a bahnitých pôdach. Na brehoch vytvára **rozsiahle porasty**. Vyrastá do výšky 1 – 4 metrov. Má dutú stonku, široké a dlhé listy, hlboké rozkonárené korene. Podobne ako všetky brehové rastliny sa **rýchlo rozmnožuje**.

Nezábudka močiarna je typickou rastlinou močiarov, brehov riek a potokov, nájdeme ju aj vo vlhkých priekopách a na mokrých lúkach. Má drobné modrofialové kvety.

Záružlie močiarna rastie vo vlhkom prostredí – v močiaroch, na brehoch potokov a na mokrých lúkach. Má žlté kvety a pevné tmavozelené listy tvaru srdca. Je mierne jedovaté.

Obrázky k učivu:

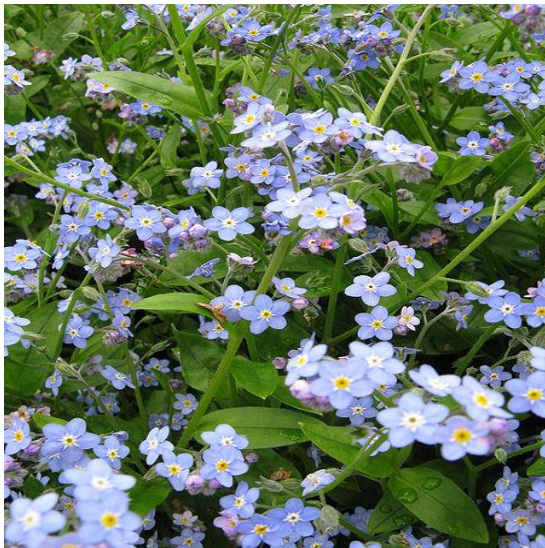
Vřba

Kosatec

Trst'

Nezábudka močiarna

Záružie močiarne

Otázky k učivu:

1. Vypíš všetky funkcie brehových rastlín !
2. Aké druhy rastlín zaraďujeme medzi brehové rastliny?
3. Na akej brehovej drevine rastú jahňady?
4. Na akej brehovej drevine rastú šištičky a má lepkavé konáriky?
5. Ktorá rastliny brehov má žlté kvety a je zákonom chránená?
6. Aká brehová rastlina má dutú stonku a široké listy?
7. Ktorá brehová rastliny má modrofialové výrazné kvety?